

Statsbudsjett 2025 – Veterinærforeningens innspill til Næringskomiteen.

Viktigheten av veterinærberedskap for både dyr og mennesker

Veterinærer spiller en kritisk rolle ikke bare for dyrehelse og dyrevelferd, men også for mattrygghet, folkehelse og miljø. I en tid der Europas geopolitiske situasjon er usikker, er det bra at regjeringen har som mål å styrke beredskap og selvforsyning. Her er en styrking av veterinærtjenesten over hele landet en viktig del, men dette mener vi reflekteres i for liten grad i budsjettframlegget for 2025.

Under følger Veterinærforeningens kommentarer til statsbudsjettet for 2025.

1. Veterinærdekningen er for dårlig

Veterinærene regnes som samfunnskritisk personell og spiller en nøkkelrolle i den nasjonale beredskapen. Kommunene har et lovpålagt ansvar (dyrehelsepersonellovens §3a) for å tilby veterinærtjenester og mottar øremerkede tilskudd av varierende størrelse for å finansiere dette. Mange kommuner sliter med å rekruttere og beholde veterinærer, både i ordinær arbeidstid og utenom. Dyr står i fare for å lide og dø dersom det ikke er veterinær tilgjengelig! Samtidig svekkes Norges beredskap, og faren for smittsomme sykdommer på dyr og mennesker øker. For få veterinærer i landbrukssektoren representerer dermed ikke bare en stor risiko for dyrehelsen, men også folkehelsen.

For å gjøre deltakelse i veterinær beredskapsvakt mer attraktivt mener Veterinærforeningen at vaktgodtgjørelsen må dobles for å ha tilstrekkelig tilgang til veterinære tjenester i alle de 160 vakt-distriktene i landet.

Veterinærforeningen ber om at Stortinget øker bevilgningen til veterinærsvakt med 100 millioner (Kapittel 1142, post 60).

Veterinærforeningen er veldig fornøyd med at det settes av 5 millioner til å videreføre mentorprosjektet som skal øke rekrutteringen av nyutdannede til produksjonsdyrpraksis i distriktene. Samtidig er det viktig med støtte til kommunene til konkrete stimuleringstiltak slik at de kan tiltrekke seg veterinærer og bedre utnytte eksisterende kompetanse. Vi ser at det er et stort udekket behov og at omsøkt beløp er mye større enn potten.

Veterinærforeningen ber om at Stortinget bevilger ytterligere 50 millioner til stimuleringstiltak for å sikre tilstrekkelig tilgang på veterinærtjenester i hele landet (Kapittel 1142, post 60).

1. Mattilsynets beredskapsevne må styrkes

Det er foreslått å styrke Mattilsynets arbeid innenfor områdene akvakultur, matsvinn og dyrevelferdsarbeid. Det er bra, men langt fra nok. Dagens trusselbilde gjør at også Norge må være forberedt på dramatiske

endringer. Alle alvorlige hendelser i samfunnet vil på en eller annen måte få konsekvenser for mattryggheten, samt tilgang på forsyning av drikkevann og dermed også folkehelsen. Samfunnssikkerhet og trygghet tilsier at også Mattilsynets beredskapskompetanse og -evne må styrkes.

For å kunne håndtere det økte beredskapsbehovet, må Mattilsynets øke bemanningen på flere områder. Her inngår blant annet:

- Drikkevann: Kontroll av drikkevann er essensielt for folkehelsen og veterinærenes kunnskap spiller en nøkkelrolle i drikkevannskontroll. Mattilsynet må få midler til å digitalisere drikkevannsforvaltningen som i dag er svært krevende og manuelt arbeid.
- Akvakultur: behov for ytterligere styrking av Mattilsynet på både bemanning og digitalisering, for å sikre god håndtering av en av Norges viktigste næringer.
- Styrking av grensekontroll: øke kunnskapen om grensekryssing og økt bemanning for å hindre innføringen av smittsomme sykdommer via dyr. Det er viktig både for dyrehelsen og folkehelsen.

Veterinærforeningen ber Stortinget bevilge ytterligere med 30 mill. til Mattilsynets for å bedre ruste Mattilsynet til å møte beredskapsbehovet slik at Norge fortsatt kan ha trygg mat- og drikkevannsforsyning. (Kapittel 1115)